

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Perditissima malignitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A ductum: neque enim hic quicquam de Oryge apud Horum, apud quem in vetustis codicibus manuscriptis ὄρυγα, non ὄρυγα, legas. Et eodem capitulo vulgati etiam codices habent τὸ μόνον τῶν πτηνῶν, quod satis manifestum facit, de ave, non de quadrupede hæc dici. Ea vero de causa impura Coturnix habebatur, quod quotiescunque Luna oritur, inauspicatos clangores excitat adversus eam, non quæ Deum salvere jubeat, aut laudatione prosequatur, ut Solem gallinacei, sed manifestissima det indignationis adversus eam signa, quod apud ipsos magna dabatur impietati, cum summo Lunam cultu prosequerentur. Ante omnia autem terram fodicat (ita intelligendum, τῆς γῆς ἐμπεροσθίσις ἀντὶ σέβει ἀνορθῶσαν τὴν γῆν) pupillasque sibi

Impura Coturnix, cur.

B identidem conscribillat, utpote quæ indigne ferat Lunam apparere, quam neq; quidem intueri patitur, atque eandem facit in ipsius Solis tam divini astri exortu: qui mos nonnullis Æthiopum nationibus in Solis ortu, quem velut hostem maxime reformidant, & ne spectent, in loca palustria fugientes, ubi non alia fruticum aut sylvarum copia fuerit, ibi delitescunt, Deum omni execratione prosequentes. Antiqui vero Reges (namque non nisi sapientes eligi solitos tum temporis, satis constat (cognita Coturnicis natura, quæ verum horoscopi signaret emersum, animalis istius opera tanquam gnomone quodam utebantur: non otiose in id intenti, certum exortus ipsius punctum deprehendebant. Quapropter sacerdotes solum hoc animal ex volatilibus, quæ ciborum usum præbent, nullo tamen mactationis honore illi habito, comedebant: utpote quod contentionem quamdam (desideratur enim ἀντιδικίαν vulgatis in codibus) præ se ferre videretur adversus præcipuum Deum suum.

PERDITISSIMA MALIGNITAS. CAP. XLVIII.

C Adem avis in folis, ubi libenter habitat, locis, si quem limpidulæ aquæ fontem adinvenit, simulac biberit, aquam reliquam rostro pedibusque corrumpere, lutosamque reddere, pulvere etiam in eam ingesto, nititur: ne cuiquam alteri animali ad potum appetatur: quæ quidem maligna, improba invidaq; Coturnicis natura Ægyptiis argumentum dedit, ut malignum hominem per ejus hieroglyphicum notarent. Ejusmodi vero morum impuritatem eodem modo damnat Ezechiel Ezech. c. 34. quarto supra trigesimum capite, dicens: *Et cum purissimam aquam biberitis, reliquam pedibus vestris turbabatis.* Sed enim Ægyptios non tam maligni in alios monere mores, quos in turbanda Coturnix aqua profiteatur, cum ipsa adversus Lunam impietas, & ingrati animi significatio, cum tot à Luna Luna beneficia. sint animantibus omnibus beneficia, de qua generatio, & alimenta rerum, quotquot & hominum & brutorum usui necessariae sunt. Nam quantum ad turbationem aquæ pertinet, animalia quædam sunt, quæ turbulentam & crassam suavius bibunt, ut Cameli, qui ne ex fluvio quidem prius hauriunt, quam pede prostrata terra aquam spissiore effecerint. Neque aliter potu gaudent Elephanti quoque, sed si ne imaginis suæ torvitate terreantur, turbidam bibunt. Vere autem Coturnix Alcibiadis magistra fuit, qui dato Pericli consilio de ratione potius non reddenda, tranquillam civium suorum quietem perturbaturus esset. Nam cum jam primas in Republica partes occupasset admodum adolescens, forte sententiam in Senatu de re seria diceret, ut ejus sinu Coturnix evolavit, quæ tamen totius Senatus cursitatione capta, Alcibiadi, non sine venatoris ambitione, forte etiam præmio, redita est. Quantum vero pertinet ad alitis hujus esitationem (ut hoc pro corollario subjiciamus) non defuere Medici, qui eas mensis summovent, tum quia veneni semen illis gratissimus cibus, cum propter comitiale morbum, quem, ut Plinius tradit, solæ omnium animalium sentiunt præter hominem, eaq; de causa veratrum appetere feruntur. Aristoteles tamen hominem tantum comitiali morbo tentari ex omnium animantium genere asseverat, Problematis. Sedenim Plutarchus capellas quoque comitiale sentire profitetur. Quod vero de veratro dicebamus, ita apud Lucretium legas: Prater-

Plutar. in Alcibiade.

Plin. lib. 20. cap. 23.

Prater-

Præterea nobis ventrum est acre venenum,
At capris adipēs, & coturnicibus auget.

Et Ovidius ad venenum spectans:

Ecce coturnices inter sua prandia vivunt,
Forſitan & ſunt inde frequenter anu.

Hæc Aibe-
naui lib. 9.
Coturnix
Herculi ſa-
ſacta.
Auſtor Ze-
nodotus.

Nam ut in Serpente dictum, excogitatum est in morbis desperatissimis Viperas edendas dare: unde non modo ſalus, ſed vitæ etiam ſubſecuta ſit longitudo. Cur vero Phœnices Coturnicem Herculi ſacrificarent, cauſa eſt, quod in fabulis eum ab hac alite ſervatum ajunt: hunc enim Jovis & Altreæ ſolium in Lybiam profectum, à Typhone occiſum eſſe autumant, Jolaumq; Coturnicem ejus naribus admoviſſe, cujus odore fuerit in vitam reſtitutus; & ne mendacio locuples abeſſet teſtis, vulgatum eſt etiam dicterium, ὄφρυζ' ἕστωρ Ἡρακλῆω ἢ καὶ πτεροῖν, Fortem Coturnix ſoſpitavit Herculem. Alii etiam dicunt ejus alitis eſu à comitiali morbo, quo inſigniter laboravit, liberatum eſſe: quo ſi tentantur & Coturnices, facile fieri potuit, ut ſympathiæ vi aliqua tacite atque incognita naturæ potentia, vel nidore vitæ, ut nonnulli ponunt, alitis uſtulatæ, vel eſu potius morbi genus id fugaretur, atque ita Hercules vitæ, redditus fuiſſe videretur, quod eſt vero ſimilius. Sed ne, Vir clariffime, te magnis & aſſiduis Republicæ negotiis detentum ulterius demorer, mira hæc minime videntur eſſe: quia variis medicina modis prodeſt, noxia modo per ſimilitudinem cognitionemq; naturæ deducendo, modo per diſſenſionem contrariamque vim expellendo, modo ſenſim abrodendo, modo per diſſolutionem mitigando, aliis atque inventis, quæ ſalutaria quis novit, adhibendo, ut tam contraria quam conſentanea prodeſſe comperiantur.

JOHANNIS PIERII VALERIANI HIEROGLYPHICORUM

LIRER XXV.

DE IIS QUÆ PER STRUTHIOCAMELUM
ET MINUTIORES ALIQUOT AVES
SIGNIFICANTUR.

Ex ſacris Ægyptiorum Literis.

AD THOMAM MILIARIUM BELLU-
NENSEM.

Concendendum ſuperioribus diebus ab Leonardo patre tuo, ne te aſſiduitate tam pertinaci, tamque literarum ſtudiis inſenſcore permitteret: id enim è re tua fore, & ad ſalutem tuam ſacrum plurimum arbitrabar, ſi fervor ille adolescentiæ tuæ, aliqua otii interpoſitione cobiberetur: proinde aliquid commiſceretur, quo tu Venetiis apud nos per geniales hos dies, quibus videntur celebratur, aliquam laboribus tuis quietem interponere cogereſ, ut aliquando nobiſcum amœniori cuipiam tete concederes hilaritati, paulo poſt ad lucubrations tuas alacrior rediturus. Non enim animus ſine ſultura corporis ſuſtineri poteſt. Neque mihi ſatis placet, quod à Platonem illum tuum apud ſponte atque ex animi ſententia, Academia locum minime ſalubrem delegiſſe, ubi Philoſophantiam apud ſe corpora macerentur, debiliomque fierent: ſive mea hæc ſemper fuit imbecillitas, & ad hæc ut que etiam naturæ ſponte valetudinaria: ſive perſuaſum habeam incommoda corporis ſtudioſorum profectui plurimum offecere. Quantam enim ego hinc jacturam fecerim, ſum mihi met ipſe conſcius. Et quantum cœli hujus patrii benignitas mihi contulerit, ipſa jam minus cadaveroſa facies, quam at-